

2009, sub zodia falimentelor

Mădălina Drăghici / madalina.draghici@curierulnational.ro

Peste 127.000 de firme și-au suspendat activitatea în acest an, de 12 ori mai multe față de 2008

Aproape 20.000 de firme de construcții au ieșit din piață

Întreprinzătorii atrag atenția că abia în 2010 se vor resimți efectele principale ale crizei

Anul care tocmai se apropie de sfârșit poate fi catalogat drept anul falimentelor. Încă de la începutul anului se preconiza că economia românească va trebui să facă față unor serii de falimente, în condițiile în care efectele crizei financiare se făceau din ce în ce mai resimțite. Mii de oameni și-au pierdut locul de muncă în 2009 ca urmare a restructurărilor sau a falimentelor firmelor, iar de majorări salariale nici nu s-a mai pus problema.

Deși reprezentanții oamenilor de afaceri au cerut în repetate rânduri guvernanților să ia măsurile necesare pentru a evita derapaje majore în economie, se pare că aceștia din urmă au avut alte preocupări.

Printre problemele cel mai des invocate de mediul de afaceri pe parcursul acestui an se regăsesc: nerambursarea la timp a Taxei pe Valoarea Adăugată (TVA), introducerea impozitului minim, la care se adaugă și înăsprirea condițiilor de creditare.

Întreprinzătorii au avertizat și anul acesta asupra consecințelor faptului că statul nu își respectă la timp obligațiile în ceea ce privește rambursarea TVA.

Aceasta este una dintre cele mai supărătoare probleme sesizate de reprezentanții mediului privat, care au acuzat statul că nu face la timp plățile către companii, lucru cu atât mai greu de suportat într-un context economic determinat de criza economică și de accesul dificil și scump la lichidități.

"Anul a început cu probleme majore la plata creanțelor"

În acest an, cele mai pesimiste scenarii vizau sectorul construcțiilor. Evoluția economică pozitivă din ultimii ani, precum și boom-ul imobiliar au dus la apariția a numeroase firme de construcții. Lovite în acest moment de conjunctura economică mondială, s-au trezit că se află în incapacitatea de a-și achita datoriile față de creditori. În plus, scăderea cererii, alături de celelalte probleme specifice sectorului, a făcut ca sfârșitul lui 2009 să aducă mai puțini jucători în piață.

Potrivit președintelui Asociației Române a Antreprenorilor de Construcții (ARACO), Laurențiu Plosceanu, se pare că până în prezent aproape 20.000 de firme de construcții au intrat în insolvență sau faliment, adică aproximativ 20% din companiile care au ca obiect principal de activitate construcțiile. "Din cauza faptului că statul nu și-a respectat obligațiile față de firme în ceea ce privește rambursarea TVA, la care se mai adaugă și înăsprirea condițiilor de creditare într-un context economic dificil, 20.000 de firme din sectorul construcțiilor nu și-au mai putut continua activitatea", a declarat, pentru Curierul Național, Laurențiu Plosceanu.

Potrivit acestuia, "anul a început, în primul rând, cu probleme majore în ceea ce privește plata creanțelor de către entitățile achizitoare cu capital de stat. Apoi subfinanțarea proiectelor față de cele convenite cu Guvernul și Parlamentul prin planul de măsuri anticriză. Sistemul bancar a blocat creditările în semestrul I și chiar mai mult, ceea ce a afectat semnificativ negativ echilibrul financiar al companiilor de construcții. La acest context s-au adăugat rambursările întârziate și incomplete ale TVA, menținerea plății TVA la facturare și nu la încasare, precum și introducerea impozitului forfetar. Nu în ultimul rând, modul de organizare a licitațiilor și mai ales întocmirea caietelor de sarcini", a atras atenția președintele ARACO.

Strategii de supraviețuire, cu bugete pe termen scurt

Ca urmare a toate acestora, societățile nu au avut acces la resursele aferente creanțelor, nu au avut acces la credite și nici la sumele din TVA care trebuiau încasate. În aceste condiții, s-a trecut la strategii de supraviețuire cu bugete pe termen scurt, amputări de costuri operaționale și, în principal, al celor aferente cu resursele umane, susține Plosceanu. Pe de altă parte, acesta atrage atenția asupra

incapacității Guvernului de a respecta Programul de măsuri anticriză asumat în Parlament. "În ciuda repetatelor solicitări de actualizare a Programului anticriză, nu am avut o reacție guvernamentală favorabilă, FMI nu a acceptat majorarea deficitului prin creșterea valorilor pentru investiții, iar la rectificare, sumele pentru reabilitare energetică au fost diminuate! Opinăm ca absolut necesară o strategie la nivel comunitar pentru dinamizarea sectorului de construcții. De ce? Cel puțin pentru că acesta generează dezvoltare economică pe orizontală și conduce ușor la conservarea sau crearea locurilor de muncă", a subliniat Plosceanu.

"În 2009 s-a trăit din contractele din 2008"

În ceea ce privește previziunile pentru anul viitor, se pare că nu sunt vești prea bune în condițiile în care în 2010 se va resimți și mai mult lipsa unor măsuri concrete. Pentru sectorul construcțiilor, Plosceanu estimează că abia în 2010 se vor resimți efectele principale ale crizei. "Anul care se pregătește de final reprezintă un an nefast pentru sectorul de construcții după anii de dezvoltare continuă și susținută. Chiar și așa, în 2009 s-a trăit din contractele lui 2008, motiv pentru care estimările arată că maximum de impact al crizei financiare globale, dublată de criza politică din țară și mai ales de criza de încredere, ar urma să producă efectele principale în 2010. Este imperativ să găsim soluțiile de accesare a fondurilor structurale și de promovare a unui cadru al Parteneriatului Public Privat care să reînceapă să atragă în țară investitorii privați comunitari și internaționali", a avertizat Plosceanu.

Tot mai puține autorizații de construcție

Această scădere din sectorul construcțiilor este confirmată și de datele Statisticii în ceea ce privește eliberarea autorizațiilor de construcție. Potrivit INS, numărul autorizațiilor de construire eliberate în octombrie a scăzut cu 13,1% față de septembrie.

Astfel, numărul acestora pentru clădiri rezidențiale eliberate în octombrie a fost de 4.103 acte, în scădere cu 13,1% față de septembrie și cu 27,7% comparativ cu aceeași lună din 2008. Pe ansamblul primelor 10 luni, s-au eliberat 41.861 autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale, în scădere cu 21,2% față de perioada corespunzătoare a anului precedent.

Un alt val de șomeri, generat de impozitul minim

O altă găselniță a statului pentru a mai aduce ceva bani la buget a constituit-o introducerea impozitului minim. Acest impozit a stârnit încă de la început o serie de controverse în condițiile în care acesta era aplicat întreprinderilor mici și mijlocii în momentul în care criza își făcea din ce în ce mai simțită prezența în mediul economic românesc. Deși inițial Guvernul estima că va aduce la bugetul de stat peste 350 milioane lei în 2009, se pare că până la urmă acesta nu a făcut altceva decât să provoace un șir de falimente, astfel că impozitul minim nu a lăsat în urma lui decât un val de șomeri cu care statul trebuie să se confrunte.

Potrivit vicepreședintelui Consiliului Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii (CNIPMMR), Florea Pârvu, aproximativ 56.000 de oameni au fost trimiși în șomaj și 26.000 de firme și-au încetat activitatea ca urmare a introducerii impozitului minim, fapt care a condus la pierderi de 100 mil. lei la bugetul de stat. Astfel că, în urma aplicării acestuia, foarte multe IMM au fost nevoite să-și restrângă activitatea, unele intrând chiar în faliment.

Cu toate acestea, Emil Boc s-a declarat a fi mulțumit de rezultatele obținute și, mai mult decât atât, acesta a susținut că impozitul minim și-a atins scopul și a eliminat firmele cu activități ilegale și pentru care nu erau achitate taxe.

Peste 127.000 de firme și-au suspendat activitatea în perioada ianuarie-noiembrie, de aproape 12 ori mai multe față de intervalul similar al anului trecut, potrivit datelor ONRC. "Comparativ cu anul 2008, când s-au înregistrat 10.901 (de suspendări de activitate, n.r.) la nivelul întregii țări, în anul curent s-au înregistrat 127.129, reprezentând o creștere de 1.066,21%", se arată într-un comunicat al ONRC. Numărul dizolvărilor a crescut de peste cinci ori, la 17.670, iar cel al radierilor cu 161%, la 39.371.